

СТАНОВИЩЕ

*от доц. д-р Манол Станин,
преподавател в Правно-историческия факултет на
Югозападен университет „Нефит Рилски” – Благоевград,*

член на научното жури за присъждане на образователна и научна степен
„доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки;
професионално направление 3.6. Право;
докторска програма „Теория на държавата и правото”

на Вероника Самуилова Дойчинова,
докторант към катедра „ТЕОРИЯ И ИСТОРИЯ НА ПРАВОТО“
на ПУ „Паисий Хилендарски“

за ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД на тема:

„МИГРАЦИОННИТЕ ПРОЦЕСИ В КОНТЕКСТА НА ТЕОРИЯТА ЗА ПРАВНАТА СИСТЕМА“

Биографични данни

Вероника Самуилова Дойчинова е редовен докторант в катедра „Теория и история на правото“, с научен ръководител проф. д-р Бойка Ивайлова Чернева, на основание Доклад № РД -20-13 47/17.07.2023 на доц. д-р Даниела Севдалинова Дончева, Декан на Юридическия факултет, в съответствие с чл. 4 от ЗРАСРБ, чл. 2 (2). Чл. 30. (3) от ППЗРАСРБ и чл. 37 (1) от ПРАСПУ.

Докторантката е придобила ОКС „бакалавър“ в Академия на МВР - „Противодействие на престъпността, опазване на обществения реда“ и ОКС „магистър“ по „Право“ в Югозападен университет „Неофит Рилски“.

От 2007 г. до настоящия момент същата работи в системата на МВР като е заемала различни позиции.

Актуалност на изследването

Началото на 21 век се характеризира с появата и обострянето на конфликтни зони по света, които генерират различни по степен на интензивност и съдържание миграционни вълни. Те са фактор, който предизвиква държавите с избора да защитават

права, свободи и интереси на лицата, участващи във формирането на миграционен натиск, от една страна, и защита на правата, свободите и интересите на гражданите си от друга.

Тази дилема поражда редица проблеми, не само в правотворческата дейност, но и в процеса на правоприлагане, допълнително обострени от ценностна несъвместимост, произтичаща от различията в разбирането за добро – зло, справедливо – несправедливо, грях, статус на половете в обществото и др., породени от особеностите на различните култури. Естеството на решенията, правотворчески по своята същност, предопределя устойчивостта на системата от правнорелевантни обществени отношения и връзки и ефективността на правната система. В този смисъл всяка конфликтна ситуация, резултат от горепосочените процеси, е едновременно конфликт на ценности и конфликт по повод на права.

Характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд съдържа увод, три глави, заключение и библиография в обособена групи на кирилица, латиница и интернет ресурси.

ПЪРВА ГЛАВА. ВАЛИДНОСТ, СОЦИАЛНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ПРАВНАТА СИСТЕМА И МИГРАЦИЯ.

Докторантът коректно разглежда позициите на редица автори относно правната система и нейната валидност, като в този контекст представя и своето мнение по въпросите, произтичащи от заглавието. Анализирани са връзката между миграционните процеси и фактически съществуващите правнорелевантни обществени отношения и връзки. Разгледани са и въпроси, свързани със съдържанието на правните отношения, в които участват мигранти в контекста на спецификата на различни правни системи и взаимодействието между тях.

Във ВТОРА ГЛАВА „МИГРАЦИЯТА КАТО СОЦИАЛЕН ФАКТОР НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПРАВНАТА СИСТЕМА" основателно се подчертава ролята на римското право за формиране на основата на правното регулиране на миграцията. Разкрива се значението на появилите се исторически миграционни процеси за обособяването на комплекси от правни норми, които са предназначени да въздействат върху миграцията. Изследването на същността на въздействието на миграцията върху правната система е съпътствано и с разглеждане на причините за възникване на миграцията. Този анализ улеснява субекта на правотворческата дейност при

нормативното обективиране на правотворчески решения, ефективността на които дисертантът свързва и с наличието на еднозначна юридическа терминология. Въпреки наличието на дефиниция на понятието „миграционен процес“, по подходящото му систематично място в структурата на дисертацията би било в глава първа „Валидност, социална ефективност на правната система и миграция“.

Съдържанието на ТРЕТА ГЛАВА. ЗАЩИТА НА ПРАВАТА НА МИГРАНТИТЕ е ориентирано към проблемните ситуации с ефективната защита на правата на мигрантите чрез регулативните възможности на международното право, правото на ЕС и националното право. Акцентира се на факта, че степента на защита е във връзка с юридическото категоризиране на мигрантите, което обуславя и влагането на еднакъв смисъл в понятието „мигрант“ в съдържанието на взаимодействащите си правни системи.

Съгласно процедурните изисквания са представени изискуемите документи, от съдържанието на които е видно, че докторантът е изпълнил минималните национални изисквания за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по докторска програма „Теория на държавата и правото“, в професионално направление 3.6. Право.

Авторефератът също съдържа необходимите реквизити. По процедурата са представени пет научни публикации, относими към изследваната в дисертационния труд материя.

Приноси и новост

Съдържащите се в дисертационния труд приноси се характеризират с новост и релевантност, формират база за развитие на науката и усъвършенстване на правотворческата дейност в двете ѝ фази – предпарламентарна и парламентарна, фактор за възникването на която са миграционните процеси.

Критични бележки

Дисертационният труд заслужава висока оценка, въз основа на посочените вече съображения. Все пак си позволявам да споделя, че би могло да се намери систематично място за развиване на съдържанието относно влиянието на миграционните процеси, което провокира държавите към предприемане на ограничителни мерки, позиционирани в правната система. Място следва да се отдели и на позицията, според която съществуват повече от три поколения права на човека.

Посочените критични бележки не омаловажават положителната оценка на научно-изследователската работа на докторанта. Обосновава се извод, че в дисертацията са постигнати определени научни резултати, които показват умения за извършване на самостоятелни научни изследвания и защита на собствени тези.

Заклучение

Представеният за становище дисертационен труд на тема: **„МИГРАЦИОННИТЕ ПРОЦЕСИ В КОНТЕКСТА НА ТЕОРИЯТА ЗА ПРАВНАТА СИСТЕМА“**, с автор Вероника Самуилова Дойчинова, отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Р България и на Правилника за неговото прилагане, на основание на което ще гласувам положително за придобиването на научната и образователна степен „доктор“.

25.09.2023 г.

Доц. д-р Манол Станин: